

Petefészek tumor, HRT és menopausa

Dr. Gimes Gábor
egyetemi docens

Semmelweis Egyetem II. sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika

2017.11. 25.

Petefészekrák jelentősége

- Világon – évente 250 000 új eset
- USA – évente 22 000 új eset és 14 000 haláleset
- 7. leggyakoribb carcinoma
- Fejlett országokban gyakoribb
- Magyarország: kb. 1100 eset

Petefészekrák szűrése

- Korai felismerés?
- Rizikó faktorok: családi anamnézis
- Ca 125: emelkedett 50 – 90%-ban korai esetekben, de szűrésre nem javasolt átlagos kockázatú nőknél (Grade 1B) Emelkedett:
 - Endometriosis
 - Myoma ut
 - Cirrhosis
 - PID
 - Endometrium, emlő carcinoma,
 - Pleurális és hasi folyadékgyülem

Petefészekrák szűrése

- Ca 125 - tel végzett alkalmi vizsgálatok:
alacsony prediktív érték
- Évente sorozatban végzett vizsgálatok
- Hüvelyi ultrahang nem hatékony
- Szűrés nem indokolt átlagos kockázatúaknál
(Grade 2B)

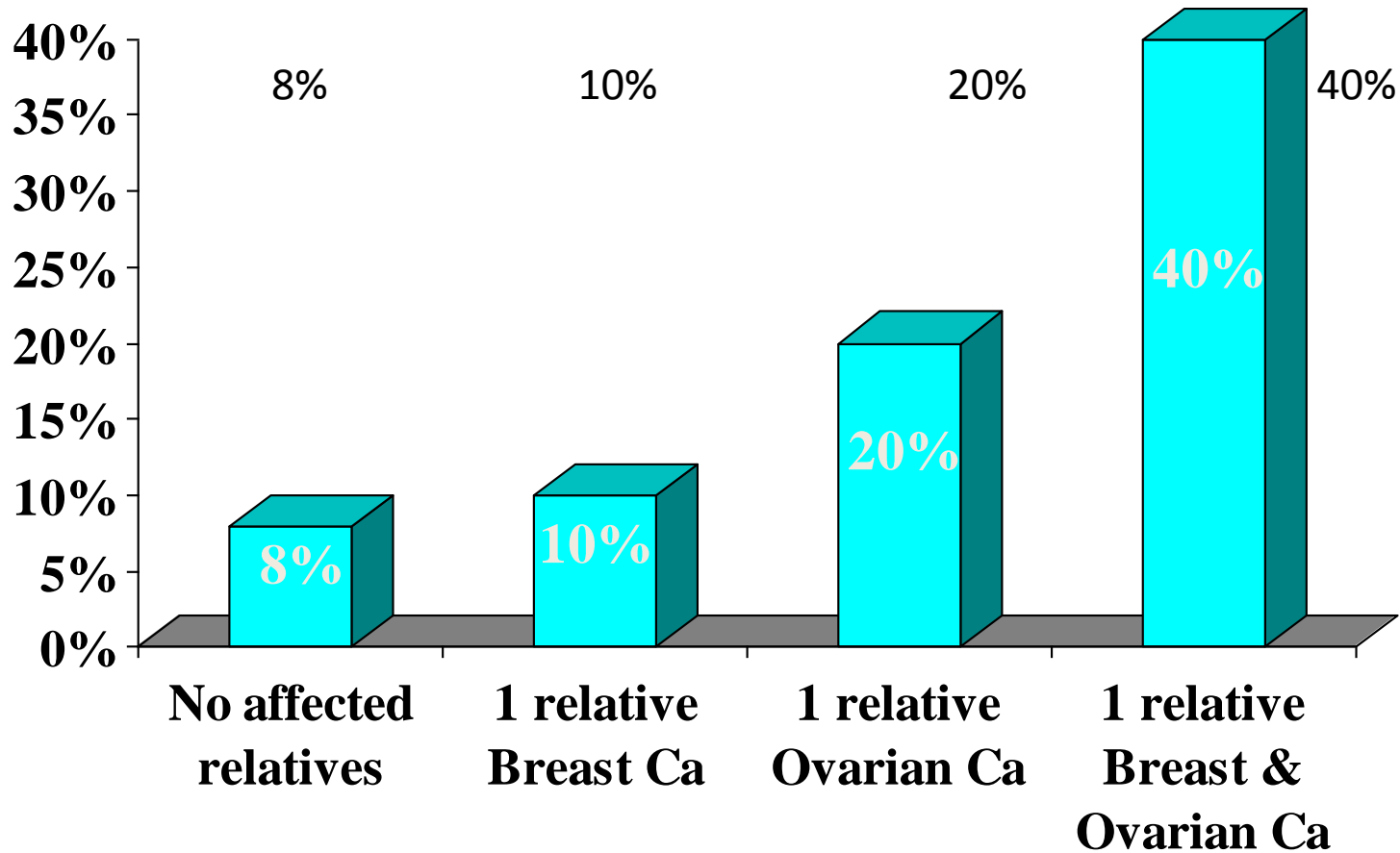
<http://bhc.hu/betegsegek/petefeszek-rak/>

A petefészek daganatok diagnosztikájában és szűrésében a minden nőgyógyászati páciensnél elvégzett ultrahang-vizsgálat bír rendkívül nagy jelentőséggel, amelyet kiegészíthetünk a rendelőben történő vérvétellel, amely tumormarkerek vizsgálatára irányul.

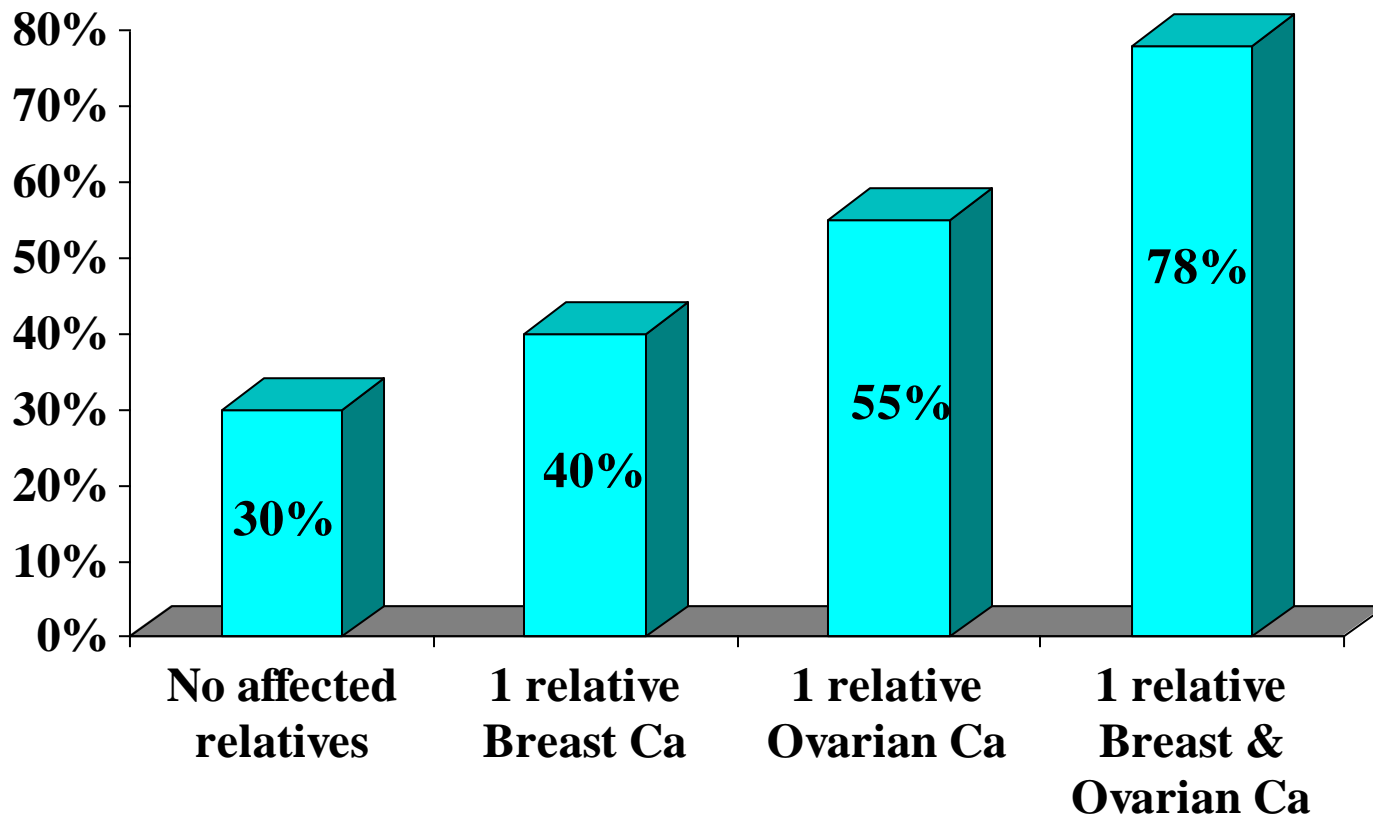
Fontos felhívni a figyelmet az emlőrák és a petefészek rák családi halmozódására!

- Örökletes anamnézis esetén milyen szűrés?
 - BRCA 1, BRCA 2

BRCA1 mutáció 50 éves nőknél

BRCA1 mutáció 50 éves zsidó nőknél

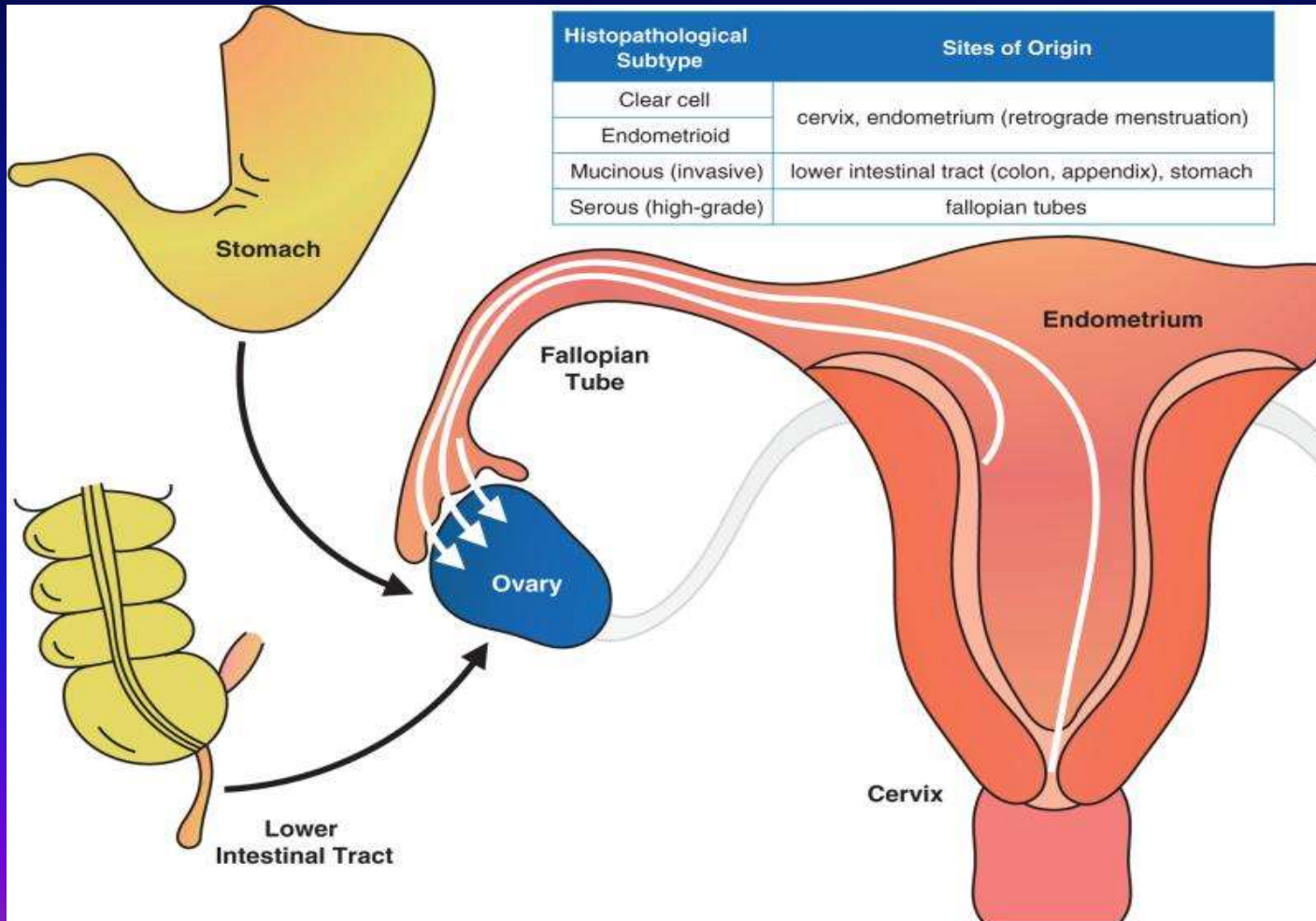
	RR	%
Átlagos	1,0	1,4
BRCA 1		35 – 46
BRCA 2		13 -23
Lynch syndr		3 -14
Sterilitas	2,67	
PCO	2,52	
Endometriosis	2,04 – 3,05	
Dohányzás	2,1	
IUD	1,76	
Korábbi OC	0,73	
Szoptatás	0,72	
Tuba lekötés	0,69	
Korábbi terhesség	0,6	

Kockázatok

Petefészekrák szűrése

- HE4 (Human Epididymis Protein)
 - Daganat monitorizálása
- CA125, HE4, CEA, VCAM-1 komplex szűrés
- Epidemiológiai rizikó faktorok és tu. markerek együtt
- Tüneti index – kombinációban
- Ultrahang szűrés:
 - Alacsony rizikó
 - Magas rizikó csoport: stage III.

Petefészek rák eredete

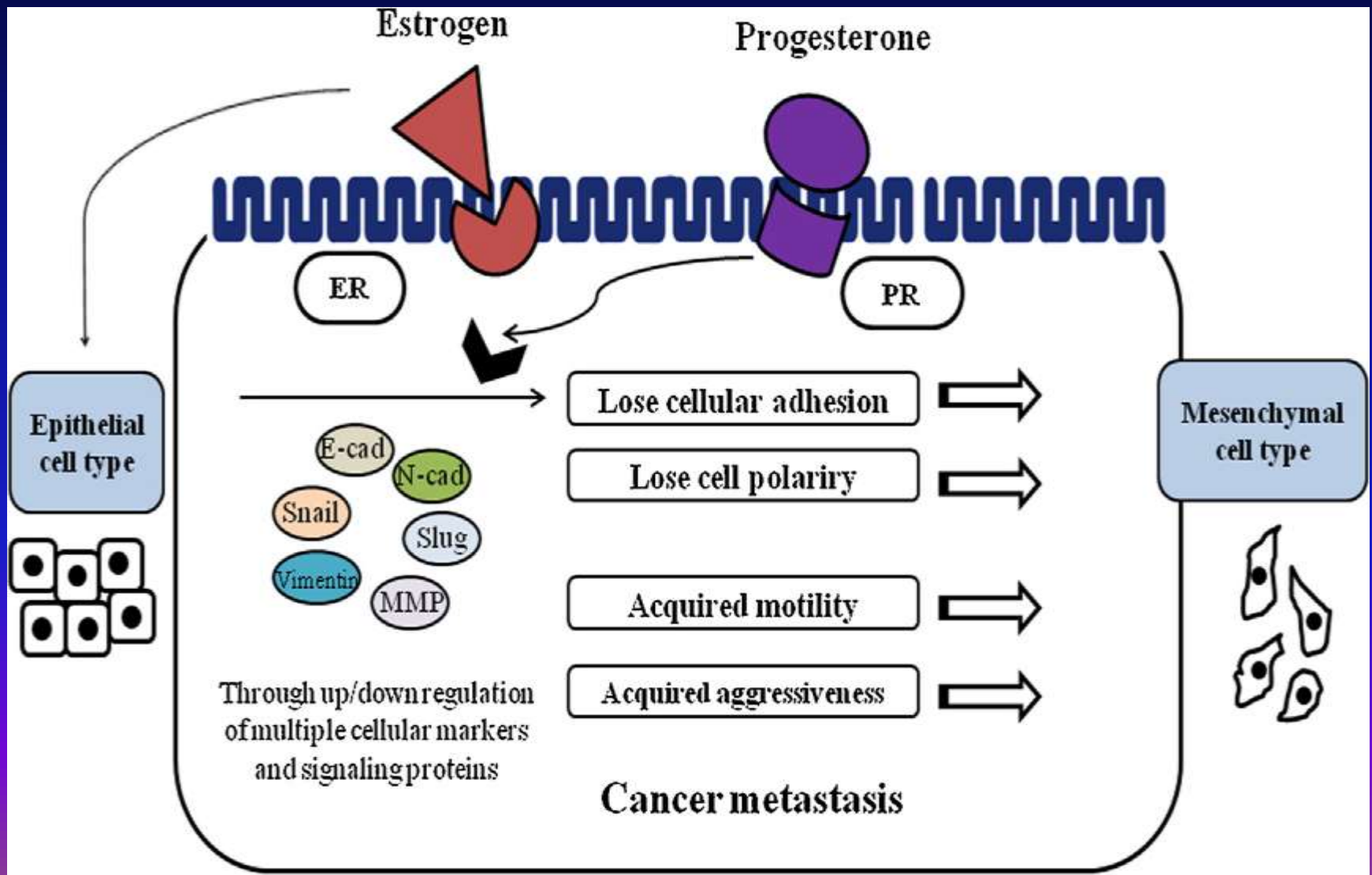
- Ovarium carcinoma – invazív malignus megbetegedések gyűjtőneve, melyek a hasüreg különböző területéről származnak.

-

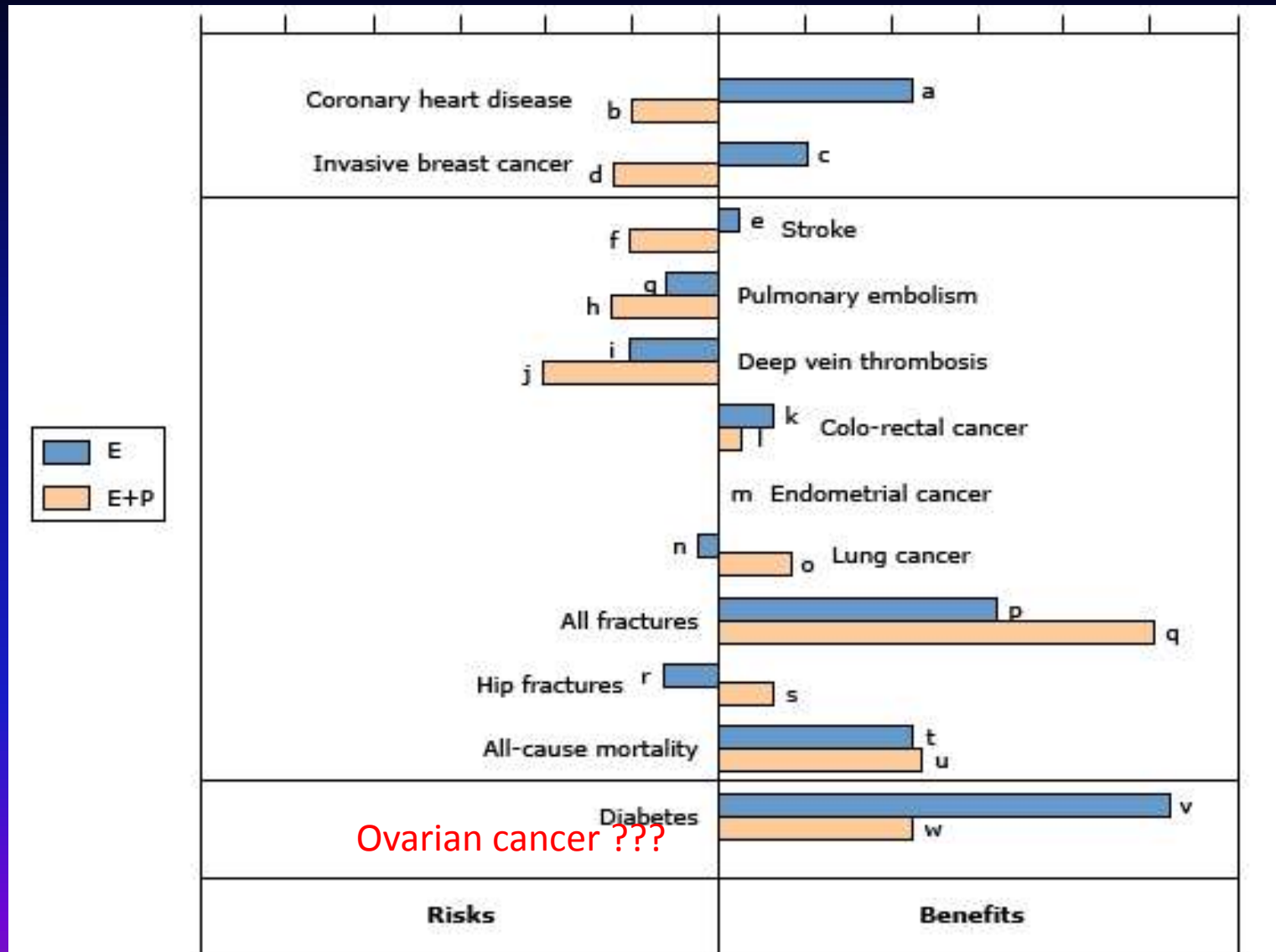
Származási hely és hystopathológiai összefüggések

- Mucinosus ovarium rák: metastasis ovariumon gastrointestinal traktus, gyomor, colon, appendix.
- Endometrioid, clear cell ovarium rák
cervix vagy uterus eredet - endometriosis talaján retrograde menstruáció
- High-grade serosus ovarium carcinoma
distalis tuba eredet vagy az ovarium felszíne

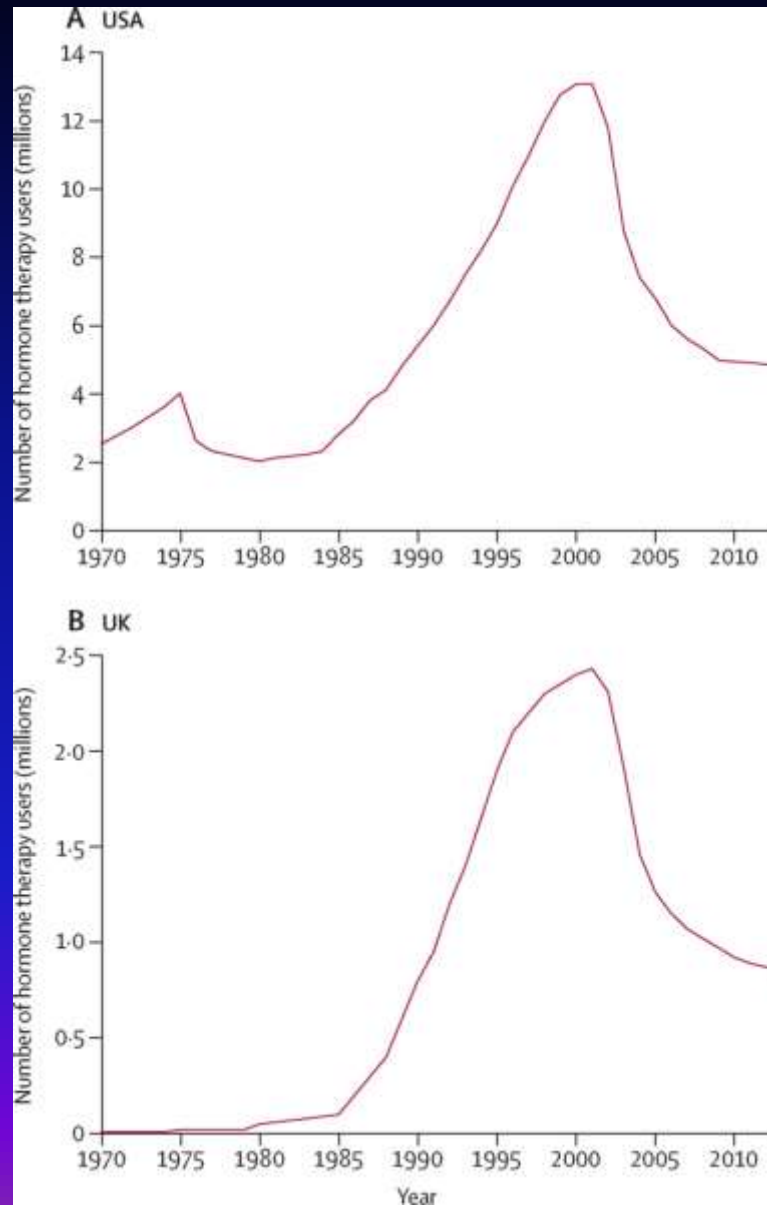
Cellular origins of ovarian cancer

2015 előtt: rizikó és előnyök HRT során

Hosszú ideig tartó HRT elkerülése

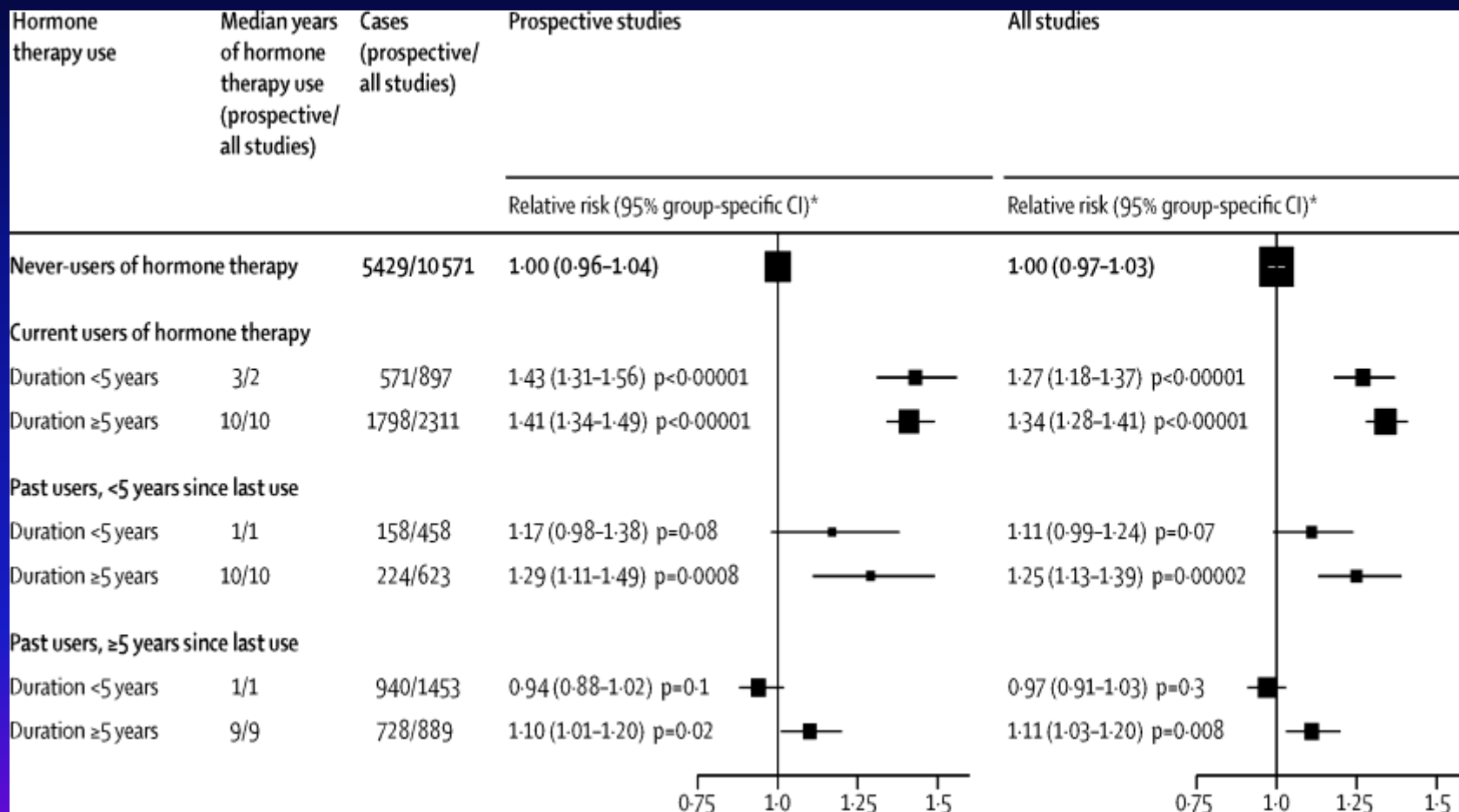
Menopausal hormone use and ovarian cancer risk: individual participant meta-analysis of 52 epidemiological studies

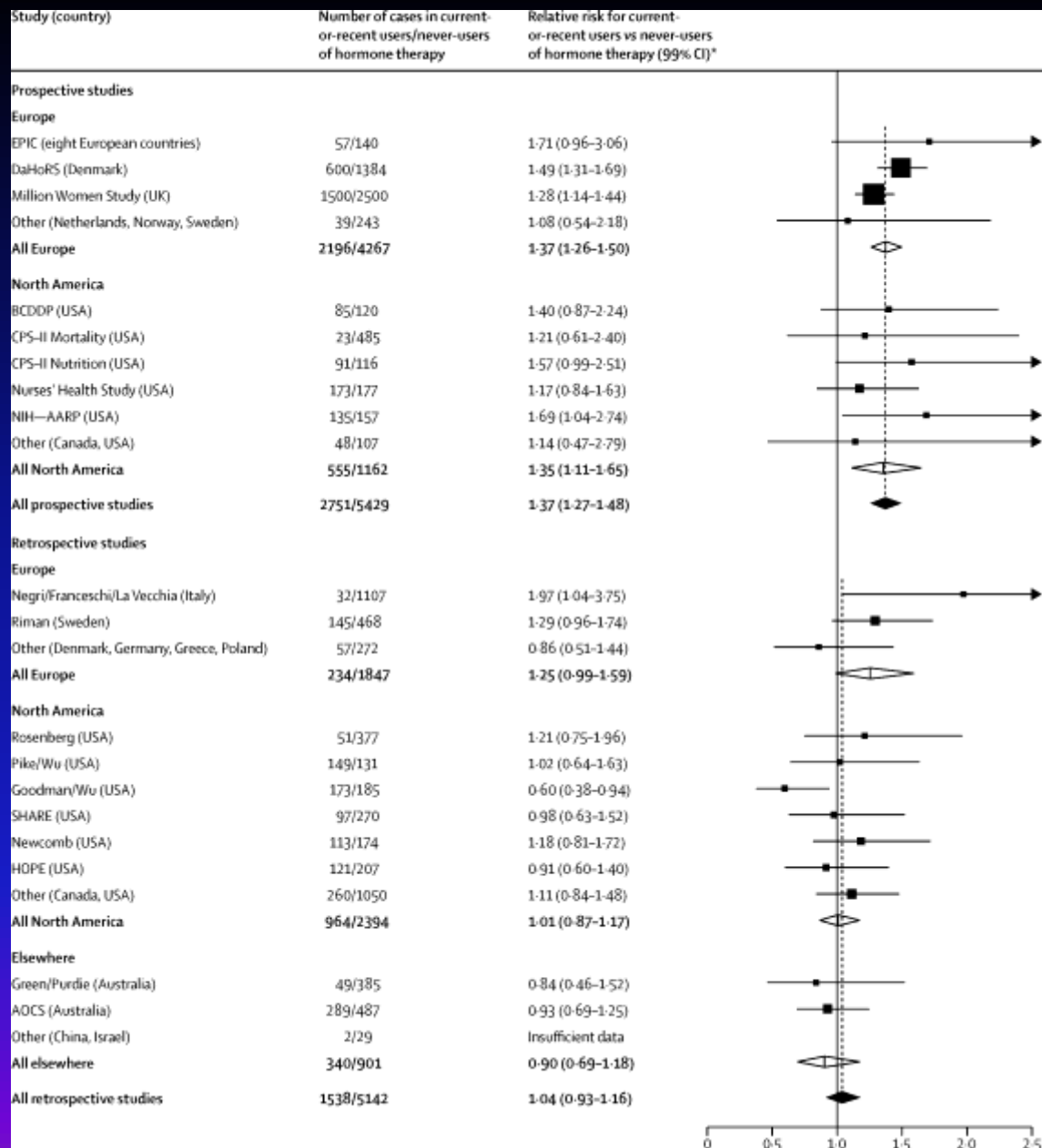
Collaborative Group on Epidemiological Studies of Ovarian Cancer

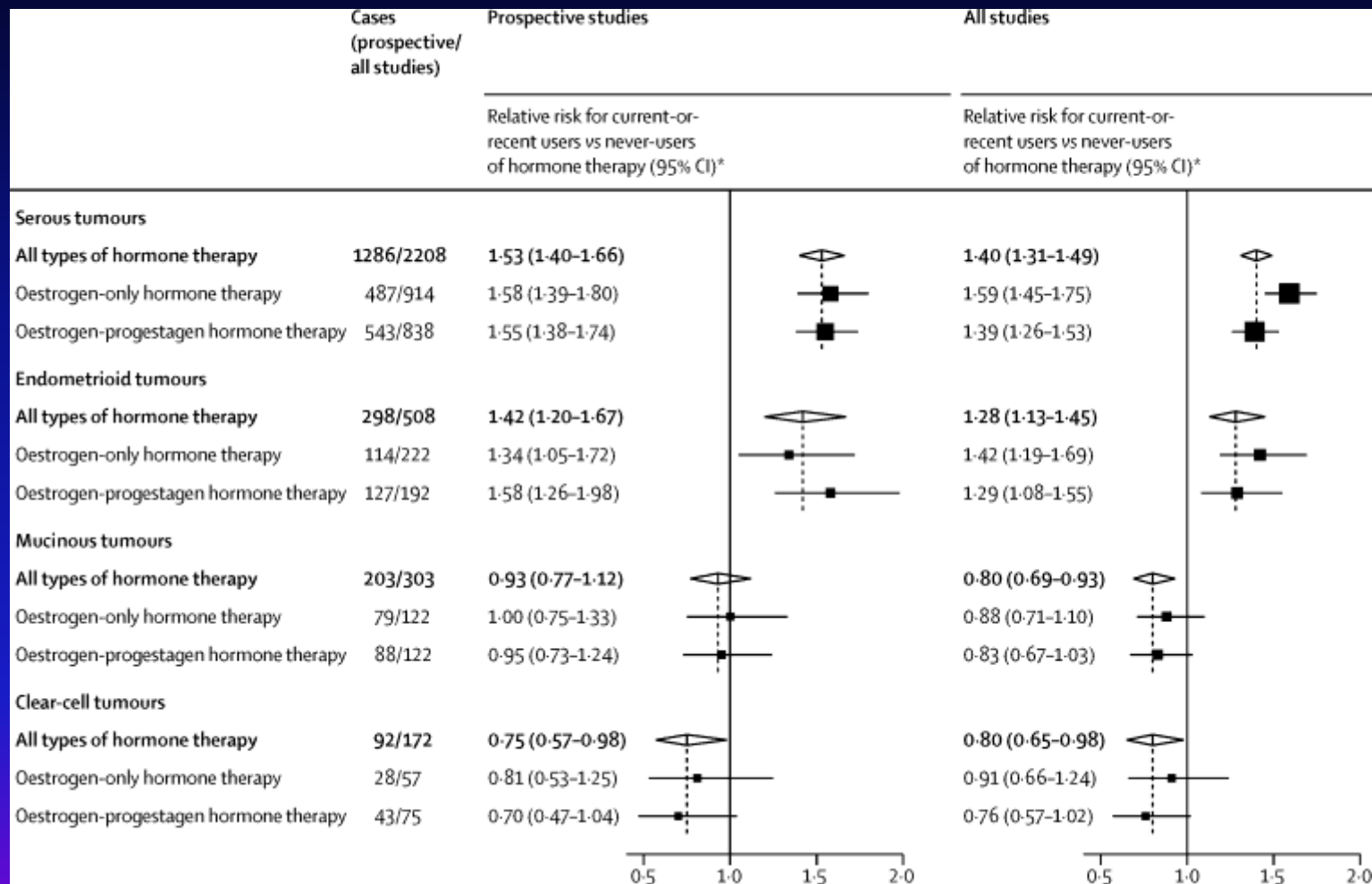
The Lancet

Volume 385, Issue 9980, Pages 1835-1842 (May 2015)

Többszet incidencia HRT kezelés után

	nem		5 év		10 év
• 50-54	1.2	+	0.52	+	0.52
• 55-60	1.6	+	0.37	+	0.67
• 60-64	2.1	+	0.1	+	0.61
• Incidencia			1--1000		1--600
• Halálozás			1--1700		1--800

Menopausal hormone use and ovarian cancer risk: individual participant meta-analysis of 52 epidemiological studies

Lancet 2015

Rizikó csökkentés

- Általános életmód
 - Diéta: gyümölcs, zöldség, paradicsom, sárgarépa
 - Testsúly, testmozgás,
 - Dohányzás

Rizikó csökkentés

- Tuba lekötés csökkenti a kockázatot:
 - Ascendáló infekciók
 - Kémiai ágensek
 - Retrograd menstruáció
- Hysterectomia is csökkenti a kockázatot (salpingectomy - oophorectomia)

Rizikó csökkentés

- Salpingo-oophorectomia

- Szignifikánsan csökkenti BRCA1-2 esetén

Piver mS. 1996, Rebbeck TR.2002, Kauff ND.2002, Olivier RI. 2004,

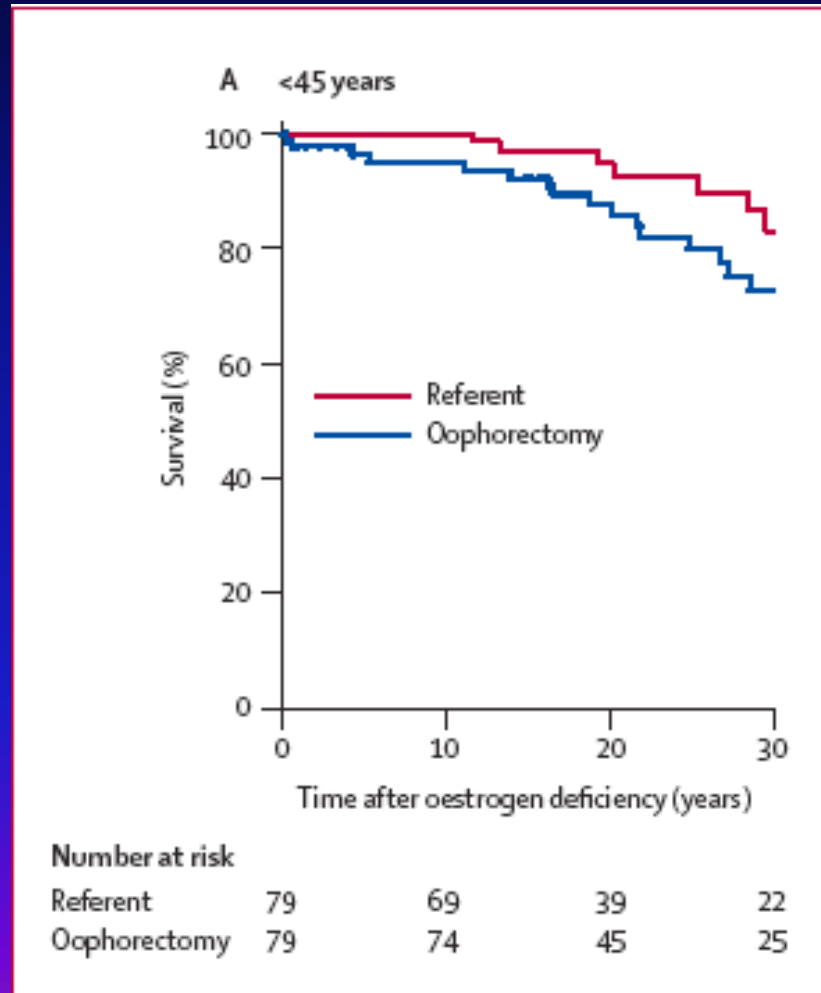
- Serosus peritonealis carcinoma kockázata is csökken

- Magas kockázatú nőknél műtét után is óvatosság az HRT és OC kezelésben

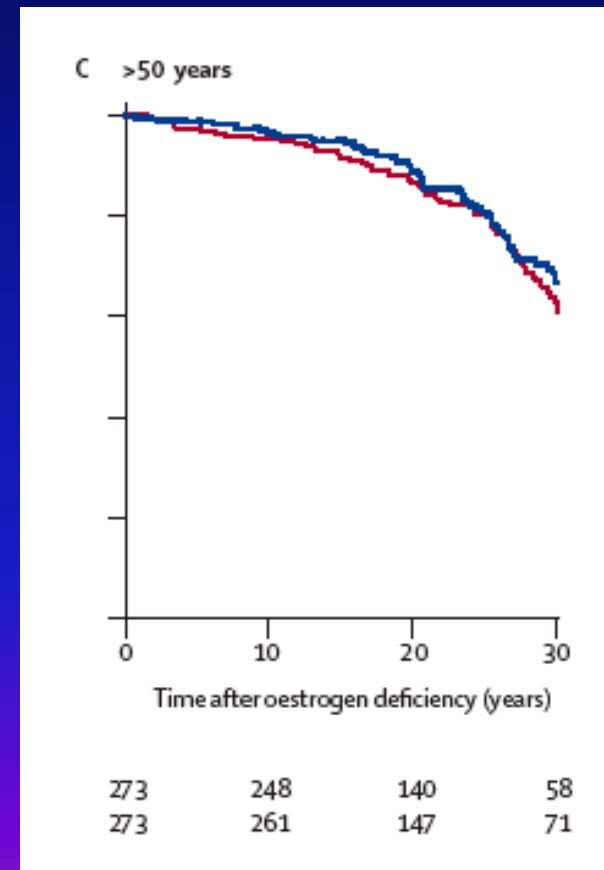
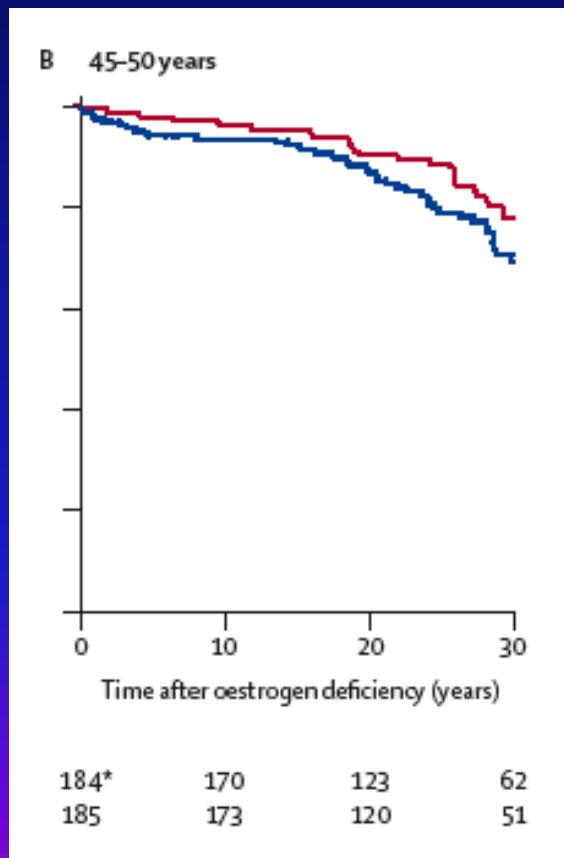
Parker Markov szempontok (műtéti megfontolások)

- Petefészek rák
- Coronaria – sziv megbetegedés
- Osteoporosis – csípő törés
- Stroke & hormonpótlás
- Emlő tumor
- Sebészi szövődmények

Életkilátások és ösztrogén hiány

Életkilátás: ösztrogén hiány

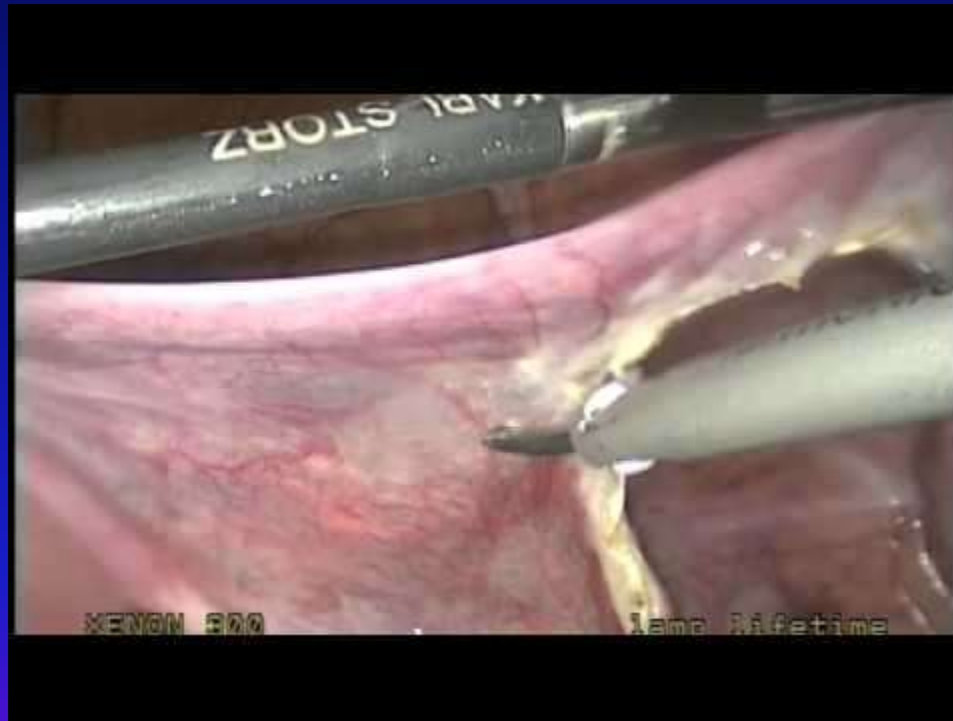
50 - 54 év között hysterectomia – 54 év

• Stratégia	80. életév: élők aránya	
• Ovarium kons.	nincs ET	62.46
• Oophorectomia	nincs ET	53.88
• Ovarium kons.	ET	62.75
• Oophorectomia	ET	62.15

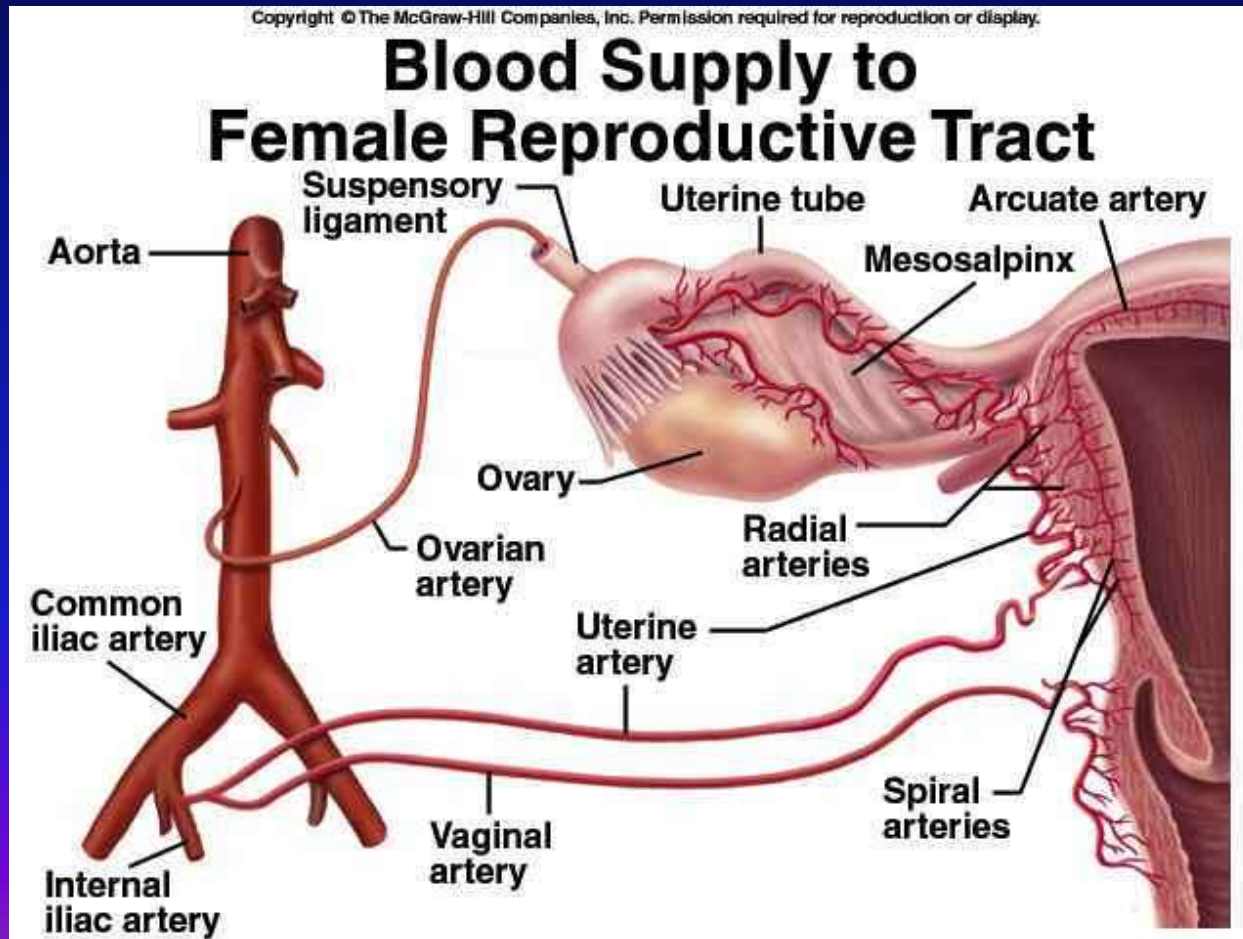
Parker konklúziók (műtéti megfontolások)

- 65 év alatt kifejezetten ajánlott az ovárium konzerválás
- Egyetlen korosztályban sincs előnye az ováriumok eltávolításnak
- 65 év után a petefészek eltávolítása nincs hatással a túlélésre.

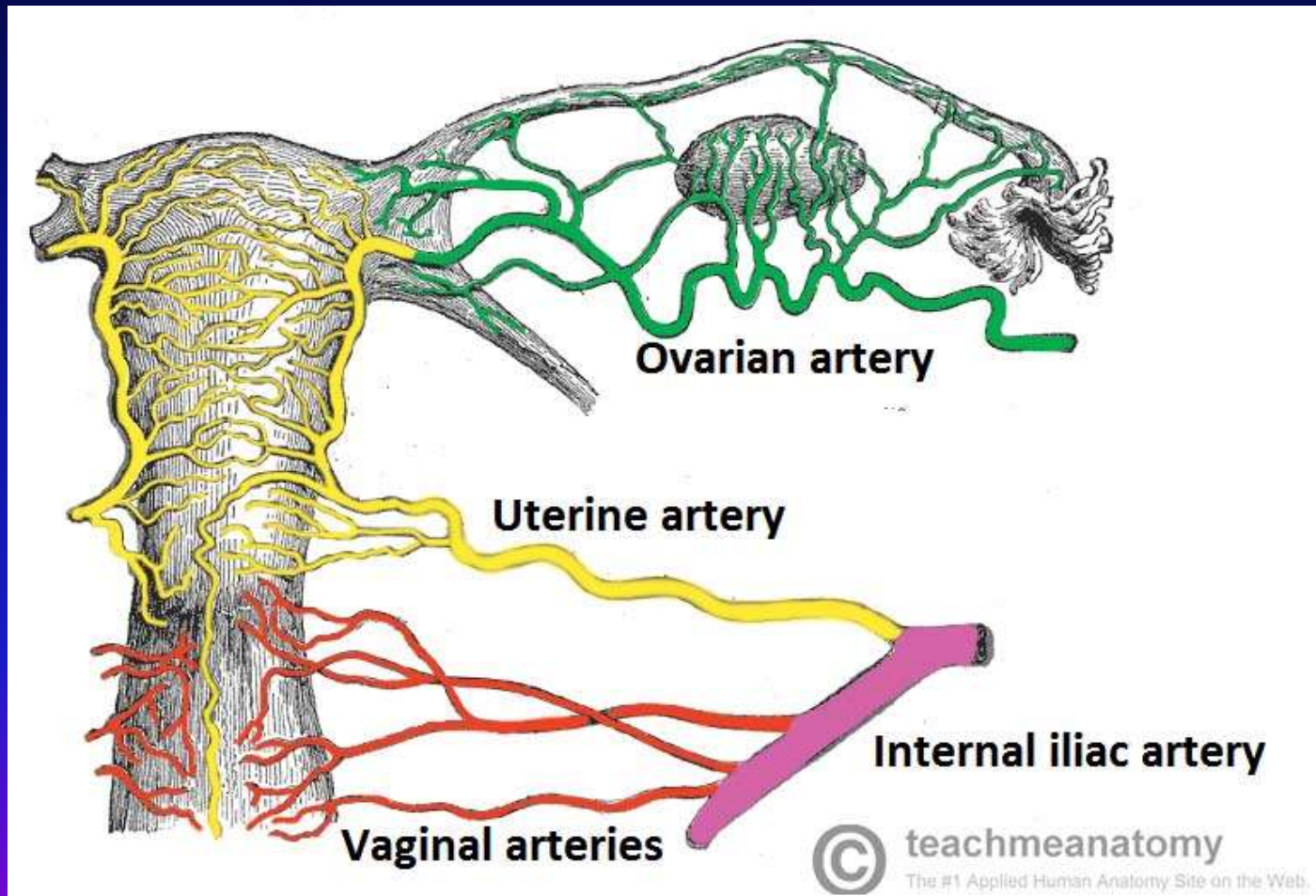
Salpingectomy

Ovarium, tuba vérellátása

Laparoscopy salpingectomy

Salpingectomy és petefészek funkció

- Ovárium rezerv kapacitása nem csökken
- Petefészek stimulálhatóság változatlan
 - 48 study (1946 -2016 között) *extraut.grav.* Kotlyar A 2017
- Hysterectomy + salpingect l.u. – 3-5 évvel a műtét után sem csökkenti: AMH, *vasc. flow index* 2016. Catanzaro Italy
- Cystectomy, salpingectomy: nincs hatása a petefészek *reservre* Rustamov O. 2016
- Hysterectomy + salpingect l.u. AMH nem változott *van* Lieshouta LAM. 2017, Tehranian A. 2016

Salpingectomy és petefészek funkció

- FSH,
- LH,
- E2,
- Inhibin B,
- Ovarium volumen változás:
 - Csak TAH-BSO – FSH emelkedés
 - Antralis foll szám csökkenés Atalay MA: 2016

HORMONE REPLACEMENT THERAPY (HRT) – RISKS AND BENEFITS

HRT is still an effective short-term treatment for menopausal symptoms, but has risks as well as benefits

THE RISKS

2 more women get **BREAST** cancer

1 more woman gets **OVARIAN** cancer

 HRT can also affect **womb** cancer risk, but this depends on many factors including type of HRT

 It can also increase the risks of other conditions, such as **heart** disease and **strokes**

THE BENEFITS

 HRT reduces the symptoms of the **menopause**

 It can make a significant difference to a woman's **quality of life**

 It may slightly **reduce the risk** of bowel cancer and some other diseases

 If you have any questions or concerns about taking HRT, talk to your GP

HOW DOES THIS COMPARE?

The increase in cancer risk is small compared to many **lifestyle risk factors**, for example...

AVOIDING HRT

Could prevent **1,700 cancer** cases per year

KEEPING

A HEALTHY WEIGHT

Could prevent **18,100 cancer** cases per year

BEING SMOKE FREE

Could prevent **64,500 cancer** cases per year

Expert Review (Marisa R. 2017 Am.J Obstet.Gynecol.)

- Salpingectomy műtét során
- Salpingoophorectomia: BRCA1-2
esetén
- 65 év felett ovariumnak nincs
jelentősége

theguardian

**HRT won't kill you - but
menopausal women still
face a difficult decision**

2017.09.15

Snowmenopause